

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.2.3.2023

Pani
Barbara Dykier
Wójt Gminy Redzikowo

Urząd Gminy Redzikowo
ul. Sportowa 34
76-200 Słupsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.108.2024
Komisji Rozstrzygającej z dnia 6 czerwca 2024 r.

I/23/001/LGD – Realizacja Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych
Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Redzikowo ¹ , ul. Sportowa 34, 76-200 Słupsk (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Barbara Dykier, Wójt Gminy Redzikowo, od 30 kwietnia 2013 r. (dalej: „Wójt”)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań w ramach Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Piotr Arendt, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli: nr LGD/170/2023 z 19 października 2023 r. i nr LGD/1/2024 z 3 stycznia 2024 r. 2. Krzysztof Langa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli: nr LGD/168/2023 z 18 października 2023 r., nr LGD/4/2024 z 3 stycznia 2024 r. i nr LGD/52/2024 z 14 marca 2024 r. 3. Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/161/2023 z 3 października 2023 r. (akta kontroli str. 1-11, 817, 860-861)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Redzikowo (dalej: „Gmina”) realizowała 20 zadań w ramach Rządowego Programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026⁴ (dalej: „Program”), na które w okresie objętym kontrolą wydatkowała łącznie 54 599,0 tys. zł:

- pięć inwestycji w infrastrukturę społeczną (wydatki – 31 430,0 tys. zł, w tym z dotacji celowych z budżetu państwa w ramach Programu – 19 259,0 tys. zł);
- siedem inwestycji w infrastrukturę drogową oraz inwestycji towarzyszących na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego (wydatki – 13 298,0 tys. zł, w tym z ww. dotacji – 10 575,0 tys. zł);
- osiem inwestycji w infrastrukturę czasu wolnego i w infrastrukturę towarzyszącą, w tym trzy wyłonione w drodze konsultacji z mieszkańcami (wydatki – 9871,0 tys. zł, w tym z ww. dotacji – 7530,0 tys. zł).

Przekazane Wojewodzie Pomorskiemu (dalej: „Wojewoda”) przez Wójta 22 wnioski o dofinansowanie 20 zadań w ramach Programu były prawidłowe i kompletne oraz zawarto w nich rzetelne dane. Spełniały również warunki Programu. Niezaakceptowanie przez Wojewodę sześciu innych wniosków (dot. dofinansowania sześciu zadań) było spowodowane:

- w trzech przypadkach - błędami jakie popełniła Gmina w początkowym okresie funkcjonowania Programu co jednak nie skutkowało odstąpieniem od realizacji zamierzeń, gdyż po ponownym złożeniu poprawionych wniosków dotacja na realizację zadań została przyznana;

¹ Z dniem 1 stycznia 2024 r. nastąpiła zmiana nazwy gminy Słupsk na gminę Redzikowo – § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy (Dz. U. poz. 1472).

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

³ Najwyższa Izba Kontroli w niniejszej kontroli stosuje oceny ogólne w formie opisowej.

⁴ Rządowy program ustanowiony uchwałą nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”, zmieniony uchwałą Rady Ministrów nr 163/2022 z dnia 25 lipca 2022 r.

- w trzech przypadkach – z powodu wyczerpania limitu środków dotacji na realizację zadań w ramach Programu w danym roku⁵.

Przed zawarciem umów dotacji Wójt dostarczyła Wojewodzie wymagane kopie uchwał budżetowych oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej, które potwierdzały zapewnienie finansowania wkładu własnego dotowanych zadań.

Kwoty dotacji określone w umowach z Wojewodą nie przekroczyły w każdym zadaniu 80% wartości całego zadania, a w przypadku inwestycji w szkołach i placówkach oświatowych – 50% ich wartości.

Urząd prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Objęte badaniem 101 wniosków do Wojewody o przekazanie środków dotacji (ogółem 30 731,8 tys. zł) były prawidłowe, a dane w nich zawarte – rzetelne. Wydatki ujęte w tych wnioskach były kwalifikowalne, związane z realizacją zadań wynikających z umów dotacji.

Postępowania o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzono zgodnie z przepisami oraz regulacjami wewnętrznymi Urzędu, w sposób zapewniający wybór najkorzystniejszej oferty. Gmina wykorzystwała środki publiczne oraz realizowała zadania zgodnie z postanowieniami umów zawartych z Wojewodą oraz Programu.

W przypadku 17 zakończonych zadań osiągnięto zakładane efekty rzeczowe, przede wszystkim przebudowano i rozbudowano 2,399 km dróg gminnych, wybudowano 0,695 km ciągów pieszych i 1,05 km ciągów pieszo-rowerowych, wybudowano i wyposażono dwa przedszkola, wybudowano dziewięć obiektów sportowych, rekreacyjnych i turystycznych (dwa wielofunkcyjne boiska, bieżnię lekkoatletyczną, teren rekreacyjny, miasteczko rowerowe, tor rowerowy, plac do aktywności ruchowej, zagospodarowano park, pomost wraz ze ścieżkami dla ruchu pieszych), zmodernizowano cztery szkoły podstawowe.

Sprawozdania składane Wojewodzie o postępie rzeczowo-finansowym, z wykorzystania dotacji celowych w poszczególnych latach oraz rozliczenia inwestycji były rzetelne, sporządzone na podstawie dokumentacji księgowej i wykonawczej realizowanych zadań, a ewentualne błędy w tych sprawozdaniach, wykazane przez pracownika Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku (dalej: „Urząd Wojewódzki”) były na bieżąco korygowane.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- a) niewywiązywaniu się z obowiązku bieżącego informowania Wojewody:
 - o wszczęciu postępowań przetargowych związanych bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji, o rozstrzygnięciu tych postępowań (w przypadku 15 z 22 umów dotacji);
 - o terminie i warunkach zawartych umów z wykonawcami (w przypadku czterech z 22 umów dotacji);
- b) nieterminowym dostarczeniu Wojewodzie kopii czterech umów zawartych z wykonawcami;
- c) niepodejmowaniu wszystkich obowiązkowych działań informacyjnych dotyczących dofinansowania z budżetu państwa realizacji sześciu (z ośmiu objętych badaniem w tym zakresie) zadań w ramach Programu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Kwota środków z budżetu państwa alokowana w Programie dla Gminy wyniosła 50 000,0 tys. zł (do 21 lipca 2022 r. – 30 000 tys. zł⁶).

⁵ W tym jedno zadanie zrealizowano w latach następnych.

⁶ Do dnia poprzedzającego wejście w życie uchwały Rady Ministrów nr 163/2022 z dnia 25 lipca 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”.

1.1. W okresie objętym kontrolą Wójt przedłożyła Wojewodzie 22 wnioski o udzielenie dotacji w ramach Programu (ogółem 49 607,6 tys. zł), które zostały pozytywnie rozpatrzone przez Wojewodę:

- w 2020 r. sześć wniosków, z tego: cztery o dofinansowanie w łącznej kwocie 5868,6 tys. zł inwestycji w infrastrukturę drogową oraz inwestycji towarzyszących na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, jeden – inwestycji w infrastrukturę społeczną (2918,5 tys. zł) oraz jeden – inwestycji w infrastrukturę czasu wolnego i infrastrukturę turystyczną (360,0 tys. zł);
- w 2021 r. dziewięć wniosków, z tego: jeden o dofinansowanie w wysokości 44,9 tys. zł inwestycji w infrastrukturę drogową oraz inwestycji towarzyszących na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, trzy – inwestycji w infrastrukturę społeczną (ogółem 14 100,0 tys. zł) oraz pięć – inwestycji w infrastrukturę czasu wolnego i infrastrukturę turystyczną (łącznie 2366,4 tys. zł);
- w 2022 r. sześć wniosków, z tego: jeden o dofinansowanie w kwocie 7680,0 tys. zł inwestycji w infrastrukturę drogową oraz inwestycji towarzyszących na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, jeden – inwestycji w infrastrukturę społeczną (2395,6 tys. zł) oraz cztery – inwestycji w infrastrukturę czasu wolnego i infrastrukturę turystyczną (łącznie 6833,6 tys. zł);
- w 2023 r. jeden wniosek na kwotę 7040,0 tys. zł o dofinansowanie inwestycji w infrastrukturę drogową oraz inwestycji towarzyszących na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Spośród 22 ww. wniosków, jeden dotyczył pozyskania dotacji na opracowanie dokumentacji technicznej, a pozostałe – środków na zadania związane z robotami budowlanymi, remontowymi i wyposażeniem obiektów.

(akta kontroli str. 305-307, 522-576, 821)

1.2. Gmina zobowiązana była przeznaczyć przynajmniej 1000,0 tys. zł z przypadających jej środków dotacji na inwestycje stanowiące zadania własne, wyłonione metodą konsultacji społecznych (rozdz. 6 Programu). W okresie od 19 października do 3 listopada 2020 r. w Gminie przeprowadzono konsultacje społeczne⁷ z mieszkańcami miejscowości Redzikowo i Redzikowo Osiedle, w formie badania ankietowego, które dotyczyły propozycji realizacji dla obu miejscowości inwestycji objętych wsparciem w ramach Programu. Ankiety kierowane do mieszkańców dostępne były w formie elektronicznej na stronie internetowej Gminy, a także tradycyjnej – w bibliotece w Redzikowie oraz siedzibach sołtysów. Zawierały propozycje realizacji pięciu zadań, a ponadto umożliwiały zgłoszenie przez mieszkańca własnej propozycji. W dniu 10 listopada 2020 r. na stronie internetowej Gminy opublikowano raport z wynikami konsultacji, na podstawie którego Wójt przedłożyła Wojewodzie trzy wnioski o udzielenie dotacji w ramach Programu na zadania, które uzyskały największe poparcie mieszkańców w badaniu ankietowym:

- 1) w dniu 16 kwietnia 2021 r. o dofinansowanie w kwocie 229,0 tys. zł rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo – „Budowa miasteczka rowerowego”;
- 2) w dniu 9 listopada 2021 r. o dofinansowanie w kwocie 535,1 tys. zł rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Budowa toru

⁷ Zarządzenie nr 186/2020 Wójta Gminy Słupsk z dnia 14 października 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie realizacji „Programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”.

rowerowego typu Pumptrack oraz placu do aktywności ruchowej typu Street Workout”;

- 3) w dniu 21 grudnia 2021 r. o dofinansowanie w kwocie 1448,0 tys. zł Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno - wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Zagospodarowanie parku oraz Budowa pomostu wraz ze ścieżkami dla ruchu pieszych w miejscowości Redzikowo”.

(akta kontroli str. 821-854)

1.3. Wojewoda nie zaakceptował natomiast złożonych przez Gminę:

- w 2020 r. trzech wniosków, z tego: dwóch (na łączną kwotę 5500,0 tys. zł) w wyniku stwierdzenia występowania braków formalnych (brak pozwolenia na budowę i dokumentacji technicznej) oraz jednego wniosku (na kwotę 81,5 tys. zł), który został odrzucony z powodu niespełniania przez zadanie⁸ warunków Programu (rozdział 8 pkt 6). Na skutek ponownego złożenia w 2020 r. i 2021 r. prawidłowych wniosków o dofinansowanie tych samych zadań⁹ zostały one pozytywnie rozpatrzone;
- w 2022 wniosku (na kwotę 1500,0 tys. zł) z powodu wyczerpania limitu środków dotacji (ustalonego na 2022 r. w ramach Programu) na realizację zadania¹⁰;
- w 2023 r. dwóch wniosków (na łączną kwotę 3246,1 tys. zł) z powodu wyczerpania limitu środków dotacji (ustalonego na 2024 r. w ramach Programu) na realizację zadań¹¹.

(akta kontroli str. 819-821)

1.4. W wyniku badania 10 wybranych wniosków o dofinansowanie zadań Gminy w łącznej kwocie 19 843,4 tys. zł¹² ustalono, że zadania spełniały warunki określone w rozdz. 8 Programu, m.in.: stanowiły zadania własne Gminy, nie były objęte dofinansowaniem środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej i innymi środkami ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, a także środkami budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych, realizowały cele określone w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, w szczególności w zakresie wymiaru terytorialnego, na moment wnioskowania o dotację celową, rzeczowa realizacja tych zadań nie rozpoczęła się. Zadania wpisywały się w co najmniej jedno z działań opisanych w rozdz. 6 Programu, a Gmina posiadała środki na sfinansowanie wkładu własnego w wysokości co najmniej 20% wartości każdego zadania (w przypadku inwestycji w szkołach i placówkach oświatowych – 50% ich wartości). Wnioski były również kompletne, sporządzone zgodnie z wymogami rozdz. 10.2 Programu, a dane w nich zawarte były zgodne ze stanem faktycznym.

Wnioski o dofinansowanie realizacji zadań, które zawierały wydatki planowane do poniesienia m.in. w latach złożenia tych wniosków, przekazano Wojewodzie do końca czerwca danego roku, co było zgodne z rozdz. 10.2 Programu.

⁸ Budowa oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk - Etap I dokumentacja techniczna.

⁹ Budowa oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk; Przebudowa z rozbudową ul. Spacerowej i ul. Pogodnej w Siemianicach – Gmina Słupsk; Budowa oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk – etap I dokumentacja techniczna.

¹⁰ Dokończenie modernizacji oraz wyposażenie szkół podstawowych w miejscowościach: Redzikowo, Jezierzycze, Włynkówko.

¹¹ Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wiklino, budowa drogi gminnej wraz z oświetleniem i kanalizacją sanitarną w Niewierowie oraz przebudowa mostu w miejscowości Płaszewko; Modernizacja Parku Wodnego w Redzikowie.

¹² W tym dwóch wniosków (z 25 lutego 2021 r. dot. zadania pn. „Dokończenie przebudowy drogi gminnej wraz z przebudową sięgaczy w miejscowości Głębino - Gmina Słupsk” oraz z 25 lutego 2021 r. dot. zadania pn. „Dokończenie budowy wielofunkcyjnego boiska w miejscowości Krępa Słupska”) sporządzonych w formie pism przewodnich uzasadniających konieczność pozyskania dodatkowych kwot dotacji w ramach Programu na kontynuację już rozpoczętych (objętych Programem) inwestycji, których nie ukończono w pierwotnie planowanym terminie z uwagi na opóźnienia w dostawach materiałów niezbędnych do wykonania prac w związku z panującą pandemią Covid-19.

Wnioski zostały podpisane przez uprawnioną osobę, tj. Wójta.

(akta kontroli str. 30-31, 78-95)

2. Wójt zawarła z Wojewodą 22 umowy w sprawie udzielenia dotacji celowych (na łączną kwotę 49 607,6 tys. zł) na dofinansowanie realizacji 20 zadań Gminy w ramach Programu.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych zawarto trzy umowy dotacji na dofinansowanie w łącznej kwocie 2212,1 tys. zł realizacji zadań, które uzyskały największe poparcie mieszkańców w przeprowadzonych konsultacjach społecznych:

- 1) w dniu 26 maja 2021 r. na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo – „Budowa miasteczka rowerowego” (dotacja w kwocie 229,0 tys. zł),
- 2) w dniu 8 marca 2022 r. na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo” - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Budowa toru rowerowego typu Pumptrack oraz placu do aktywności ruchowej typu Street Workout” (dotacja w wysokości 535,1 tys. zł),
- 3) w dniu 18 maja 2022 r. na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno - wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Zagospodarowanie parku oraz Budowa pomostu wraz ze ścieżkami dla ruchu pieszych w miejscowości Redzikowo” (dotacja w kwocie 1448,0 tys. zł).

Przed zawarciem poszczególnych umów dotacji Gmina przekazywała Wojewodzie kopie uchwał budżetowych Rady Gminy, a w przypadku zadań, których realizację przewidziano w okresie dłuższym niż jeden rok budżetowy – również kopię aktualnej Wieloletniej Prognozy Finansowej, potwierdzających zabezpieczenie wkładu własnego Gminy na realizację 20 zadań. Było to zgodne z rozdz. 10.4 Programu.

(akta kontroli str. 96-279, 403-411, 522-576, 822-854)

W przypadku 16 (spośród 22) umów występowało do Wojewody o ich zmiany. Zawarte aneksy do umów dotyczyły głównie zmian harmonogramów realizacji umów (przesunięcia środków na kolejne kwartały, głównie z powodu opóźnień w realizacji umów zawartych z wykonawcami w związku z pandemią Covid-19 oraz problemami z dostawami materiałów), a także zmian (zmniejszenia) środków dotacji przeznaczonej na zadania objęte tymi umowami, głównie w związku z oszczędnościami, które wynikały z przeprowadzonych postępowań przetargowych.

(akta kontroli str. 96-279, 403-411, 522-576)

3. Kwota wydatków Gminy ogółem na realizację 20 zadań w ramach Programu wyniosła 54 599,0 tys. zł (środki dotacji – 37 364,0 tys. zł i środki własne Gminy – 17 235,0 tys. zł), z tego: w 2020 r. – 9800,0 tys. zł (6654,0 tys. zł z dotacji oraz 3146,0 tys. zł ze środków własnych), w 2021 r. – 6183,0 tys. zł (3431,0 tys. zł i 2752,0 tys. zł), w 2022 r. – 13 716,0 tys. zł (10 062,0 tys. zł i 3654,0 tys. zł), a w 2023 r. – 24 900,0 tys. zł (17 217,0 tys. zł i 7683,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 12-15, 522-576, 577-795)

W Urzędzie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych na finansowanie poszczególnych zadań w ramach Programu oraz wydatków dokonanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹³ oraz § 3 ust. 7 umów zawartych z Wojewodą, w sposób umożliwiający

¹³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

(akta kontroli str. 351-352, 577-795)

W latach 2020-2023 (do 5 października) Wójt złożyła Wojewodzie 101 wniosków o przekazanie środków dotacji w łącznej wysokości 30 731,8 tys. zł, w ramach realizacji 21 umów dotacji. Do wniosków dołączono potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie: faktur, rozliczeń z wykonawcami, protokołów odbioru robót potwierdzających obowiązek poniesienia wydatków, zgodnie z § 3 ust. 2 umów dotacji.

Dane we wnioskach były prawidłowe, gdyż zgodnie ze stanem faktycznym podano w nich wartości: całych zadań, ich dofinansowania oraz wkładu własnego Gminy.

Otrzymane środki dotacji były wydatkowane zgodnie z umowami zawartymi z Wojewodą, a także Programem. W szczególności ustalono, że:

- środki otrzymane w ramach dofinansowania były niezbędne do realizacji przedmiotowych zadań i zostały poniesione po podpisaniu umów dotacji,
- środki dotacji wydatkowano do końca poszczególnych lat, w których je otrzymano, zgodnie z umowami dotacji,
- otrzymane środki dotacji nie zostały przeznaczone na refundację wydatków,
- wydatki ze środków dotacji, które poniesiono również na podatek VAT określony w fakturach wykonawców, były kwalifikowalne, gdyż Gmina nie miała możliwości jego odliczenia, a powstała infrastruktura nie była wykorzystywana do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT.

W przypadku zadania polegającego na opracowaniu dokumentacji na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo, Gmina po jej odebraniu rozpoczęła w okresie trzech lat realizację inwestycji, których dotyczyła ta dokumentacja, zgodnie z rozdz. 9 Programu. Powyższe zadania zostały wykonane w latach 2021-2023.

(akta kontroli str. 16-17, 577-795)

W celu wykonania 20 zadań w ramach Programu Gmina udzieliła 50 zamówień publicznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych¹⁴ (do 31 grudnia 2020 r.) oraz ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych¹⁵ (od 1 stycznia 2021 r.).

Spośród ww. zamówień: 12 udzielono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie Pzp z 2004 r., natomiast 33 w trybie podstawowym na podstawie art. 275 Pzp. Pozostałych pięciu zamówień udzielono z pominięciem ww. przepisów ze względu na ich wartość.

W wyniku badania trzech wybranych postępowań¹⁶ przeprowadzonych na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp, tj. w trybie podstawowym bez negocjacji (jedno postępowanie) oraz na podstawie art. 275 pkt 2 ww. ustawy – w trybie podstawowym z fakultatywnymi negocjacjami (dwa postępowania), o łącznej wartości 21 238,3 tys. zł, w wyniku których poniesiono wydatki w wysokości 16 034,7 tys. zł¹⁷, ustalono m.in. że:

- zamówienia były ujęte w planie postępowań o udzielenie zamówień zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: „BZP”) oraz na stronie internetowej zamawiającego, zgodnie z art. 23 Pzp;
- kierownik zamawiającego, członkowie komisji przetargowych oraz inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. (dalej: „Pzp z 2004 r.”).

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm. (dalej: „Pzp”).

¹⁶ „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania Pałacu w Lubuczewie na Ośrodek Usług Społecznych wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną, dz. Nr 164, 225, 241, 9/2” – 11 361,0 tys. zł; „Modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Słupsk i strażnicy OSP Wiklino” – 1637,8 tys. zł (w 3 z 4 części dotyczących Programu) oraz „Budowa wraz z przebudową dróg gminnych w miejscowości Bierkowo (ulica Leśna i Kościelna)” – 8239,5 tys. zł.

¹⁷ Według stanu na 23 października 2023 r.

o udzielenie zamówienia po stronie zamawiającego, a także osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania oraz osoby udzielające zamówienia złożyły pod rygorem odpowiedzialności karnej, w formie pisemnej, oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 5 i 6 Pzp;

- przedmiot zamówienia został opisany zgodnie z zasadami określonymi w art. 99-103 w zw. z art. 266 Pzp;
- zamawiający wyznaczył prawidłowy termin składania ofert (art. 283 Pzp);
- każdorazowo zamawiający sporządził specyfikację warunków zamówienia (dalej: „SWZ”) zawierającą elementy, o których mowa w art. 281 Pzp;
- zamawiający każdorazowo zapewnił od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP do co najmniej dnia udzielenia zamówienia (tj. dnia zawarcia umowy) na stronie internetowej prowadzonego postępowania, bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do SWZ (art. 280 Pzp);
- zamawiający każdorazowo określił warunki udziału w postępowaniu w sposób zgodny z Pzp, w tym w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia (art. 112 -117 w zw. z art. 266 Pzp);
- wysokość wadium każdorazowo została określona w sposób zgodny z art. 281 ust. 4 Pzp (tj. kwota nie większa niż 1,5% wartości zamówienia);
- zamawiający prawidłowo, tj. zgodnie z art. 240-242, 246 w zw. z art. 266 Pzp, określił kryteria oceny ofert;
- zamawiający, najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępnił na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zgodnie z art. 222 ust. 4 w zw. z art. 266 Pzp;
- zamawiający niezwłocznie po otwarciu ofert zamieścił na stronie internetowej wymagane informacje, o których mowa w art. 222 ust. 5 Pzp;
- zamawiający dokonał wyboru ofert najkorzystniejszych na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SWZ;
- projektowane postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego nie zawierały klauzul abuzywnych;
- umowy została zawarta na czas oznaczony i zawiera postanowienia wskazane w art. 436 i 437 Pzp;
- zamawiający zamieścił ogłoszenie o wyniku postępowania w BZP w terminie określonym w art. 309 Pzp oraz art. 254 w zw. z art. 266 Pzp, tj. 30 dni od dnia udzielenia zamówienia;
- prawidłowo (w tym m.in. zgodnie z dokumentami źródłowymi i na prawidłowym wzorze) sporządzono protokoły postępowania w trybie podstawowy.

(akta kontroli str. 280-291)

Ponadto objęte badaniem trzy inne zamówienia¹⁸ o wartości poniżej kwoty 130,0 tys. zł zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie zasadami¹⁹. Postępowania przeprowadzono w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, poprzez m.in. wysłanie zapytań ofertowych do co najmniej trzech wykonawców. Wydatki poniesione w związku z realizacją tych zamówień wyniosły łącznie 120,5 tys. zł.

¹⁸ Zamówienia zostały przeprowadzone w związku z zawartą z Wojewodą umową nr 14/PZS/2021 z 24 marca 2021 r. na realizację zadania „Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo. Projekty wyłonione metodą konsultacji społecznej mieszkańców miejscowości Redzikowo - Etap I dokumentacja techniczna, na kwotę 80,0 tys. zł i dotyczyły dokumentacji technicznej dla trzech zadań: zagospodarowanie stawu oraz terenu wokół stawu (umowa na 28,5 tys. netto), opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowo-kosztowej na pumptrack i plac street workout w Redzikowie (umowa na 20,0 tys. zł netto) oraz zagospodarowanie terenu parku w Redzikowie (umowa na 49,5 tys. zł netto).

¹⁹ Zarządzenie nr 3/2021 Wójta Gminy Słupsk z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000,00 zł wskazanej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Słupsk.

(akta kontroli str. 464-517)

Udział dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji 16 zadań Gminy wynosił nie więcej niż 80%, a w przypadku czterech zadań inwestycyjnych w szkołach i placówkach oświatowych – nie więcej niż 50% ich kosztów kwalifikowalnych w całym okresie realizacji inwestycji (w przypadku zakończonych zadań) oraz w każdym roku budżetowym, zgodnie z § 2 ust. 2 umów zwartych z Wojewodą oraz postanowieniami rozdz. 10.4 Programu.

(akta kontroli str. 12-17, 96-279, 522-795)

17 zadań zakończonych do końca 2023 r. zostało zrealizowanych zgodnie z umowami dotacji, w tym programami inwestycji, które stanowiły załączniki do tych umów. Zadania te realizowano zgodnie z aktualizowanymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi.

W wyniku wykonania tych zadań osiągnięto zakładane efekty rzeczowe, m.in.:

- przebudowano i rozbudowano 2,399 km dróg gminnych;
- wybudowano 0,695 km ciągów pieszych;
- wybudowano 1,05 km ciągów pieszo-rowerowych;
- wybudowano i wyposażono dwa przedszkola prowadzone przez Gminę;
- wybudowano dziewięć obiektów sportowych, rekreacyjnych i turystycznych (dwa wielofunkcyjne boiska, bieżnia lekkoatletyczna, teren rekreacyjny, miasteczko rowerowe, tor rowerowy, plac do aktywności ruchowej, zagospodarowanie parku, pomostu wraz ze ścieżkami dla ruchu pieszych);
- zmodernizowano cztery gminne szkoły podstawowe.

(akta kontroli str. 305-307, 439-463)

Stwierdzono, że:

- w przypadku 15 z 22 umów dotacji nie udzielano Wojewodzie na bieżąco informacji określonych w § 4 ust. 1 tych umów, tj. informacji o: wszczęciu postępowań przetargowych związanych bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji na zadania objęte umowami, rozstrzygnięciu ww. postępowań, a w przypadku czterech z 22 umów – o terminie i warunkach zawartych umów z wykonawcami;
- w przypadku czterech z 22 umów dotacji nie dostarczano Wojewodzie w wymaganym terminie 5 dni od dnia ich podpisania (§ 4 ust. 2 umów) kopii czterech umów z wykonawcami wyłonionymi w trybie zamówienia publicznego, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 312-321, 356-365, 855)

Gmina wypełniła obowiązek informacyjny ciążyący na beneficjencie dotacji w zakresie umieszczenia tablic informacyjnych, który określono w § 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych²⁰. Tablice były zgodne z wzorem określonym w załącznikach do umów dotacji oraz w załączniku do ww. rozporządzenia i zostały ustawione w miejscach realizowania inwestycji dla 19 dotowanych zadań²¹ (§ 5 ust. 3 i ust. 5 ww. rozporządzenia).

(akta kontroli str. 292-304, 522-576)

W czasie kontroli NIK Urząd prowadził gminną stronę internetową²² oraz profil internetowy w serwisie społecznościowym „Facebook”, na których zamieszczano, zgodnie § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych, informacje o zadaniach objętych dofinansowaniem w ramach Programu. Były one publikowane w sekcji „Aktualności” strony internetowej oraz w postach portalu społecznościowego.

²⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, ze zm.).

²¹ Jedno z realizowanych zadań nie wymagało umieszczenia tablicy informacyjnej, ponieważ dotyczyło sporządzenia dokumentacji technicznej.

²² Pod adresem: www.gminaslupsk.pl, a od 1 stycznia 2024 r. - również www.gminaredzikowo.pl

W wyniku badania działań informacyjnych Gminy określonych w § 7 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych stwierdzono, że w przypadku sześciu inwestycji były one prowadzone w sposób naruszający przepisy tego rozporządzenia, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 309-349, 353-394, 796-808)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. trwałość wszystkich zrealizowanych przez Gminę zadań w ramach programu została dochowana.

(akta kontroli str. 16-17)

4. Zgodnie z postanowieniami Programu oraz umów dotacji Wójt przekazywała Wojewodzie:

- a) informacje o postępie rzeczowo-finansowym w ramach zadania – do końca miesiąca następującego po danym półroczu;
- b) sprawozdania z wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa w danym roku – w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego za okres od początku realizacji zadania oraz za dany rok;
- c) rozliczenia inwestycji (zakończonych) – w terminie 60 dni od dnia, w którym była regulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem zadania, sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa²³.

W zakresie prawidłowości wykazywania danych w ww. informacjach, sprawozdaniach i rozliczeniach inwestycji badaniem objęto zadania realizowane na podstawie 13 umów dotacji, które zostały rozliczone do końca 2023 r. Stwierdzono, że w złożonych informacjach o postępie rzeczowo-finansowym w ramach poszczególnych zadań oraz w sprawozdaniach z wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa prawidłowo i rzetelnie wykazano informacje na temat wartości docelowych wskaźników realizacji zadań finansowanych w ramach Programu oraz wymagane informacje finansowe i związane z realizacją poszczególnych zadań. W przypadku jednego zadania²⁴ sporządzono i przekazano Wojewodzie korektę sprawozdania za I półrocze 2023 r. z postępu rzeczowo-finansowego z powodu błędnie wskazanego stopnia realizacji zadania.

(akta kontroli str. 397-402, 424-463, 809-816)

W wyniku weryfikacji składanych przez Gminę do Wojewody ww. rozliczeń inwestycji zakończonych, informacji o postępie rzeczowo-finansowym w ramach zadania i sprawozdań z wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa w danym roku, pracownik Urzędu Wojewódzkiego zwracał się do Urzędu wskazując błędy w tych dokumentach wymagające korekt, które zostały przez Urząd uwzględnione, tj. m.in.:

- cztery spośród 13 objętych badaniem rozliczeń inwestycji zakończonych w okresie objętym kontrolą zawierały błędy wynikające głównie z nieprawidłowych zaokrągleń kwot wskazanych w tych rozliczeniach oraz dat rozpoczęcia i zakończenia inwestycji, które zostały poprawione w korektach rozliczeń;
- w przypadku informacji o postępie rzeczowo-finansowym realizowanych zadań złożonej za I półrocze 2023 r. błędnie wskazano, że zadanie „Budowa przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną i wyposażeniem w miejscowości Wrzeście na terenie Gminy zostało zrealizowane w 100% zamiast w 93,1%²⁵. W związku z ww. błędem 9 sierpnia 2023 r. przesłano do Wojewody informację, w której wyjaśniono przyczyny niezgodności.

(akta kontroli str. 397-402, 424-463, 809-816)

²³ Dz. U. Nr 238 poz. 1579.

²⁴ Budowa przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną i wyposażeniem w miejscowości Wrzeście na terenie Gminy Słupsk.

²⁵ W 100% zostały wykonane roboty budowlane, natomiast pozostała do wykonania dostawa i montaż wyposażenia przedszkola. Zgodnie ze zaktualizowanym harmonogramem realizacja zadania zakończyła się w IV kwartale 2023 r.

Inspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych oświadczył, że korekty sprawozdań i rozliczeń inwestycji finansowanych ze środków budżetu państwa sporządzano w wyniku uzgodnień telefonicznych z pracownikiem Urzędu Wojewódzkiego, odpowiedzialnym za rozliczanie umów, na skutek przeprowadzonej weryfikacji tych sprawozdań i rozliczeń.

(akta kontroli str. 308)

5. W Urzędzie nie była przeprowadzana przez Wojewodę kontrola zadań realizowanych w ramach Programu. W tym zakresie nie zostały również przeprowadzane audyty i kontrole wewnętrzne.

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące zadań Gminy realizowanych w ramach Programu.

(akta kontroli str. 412-423, 518-521)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Gmina nie udzielała Wojewodzie na bieżąco informacji określonych w § 4 ust. 1 umów dotacji w przypadku 15²⁶ (spośród 22) umów, tj.:

- o wszczęciu postępowań przetargowych związanych bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji na zadania objęte umowami z Wojewodą (15 umów);
 - o rozstrzygnięciu ww. postępowań – wyborze wykonawców (15 umów);
- ponieważ przekazano je dopiero po zawarciu umów z wykonawcami (przesyłając całość dokumentacji przetargowej łącznie z kopiami zawartych w wyniku tych postępowań umów), zamiast udzielania informacji o ww. zdarzeniach za każdym razem po ich wystąpieniu;
- o terminach i warunkach czterech zawartych umów z wykonawcami, które przekazano poprzez dostarczenie Wojewodzie ich kopii po upływie obowiązującego 5-dniowego terminu od dnia podpisania tych umów.

(akta kontroli str. 12-15, 312-321, 356-365, 855-859)

Wójt oraz inspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych, który odpowiadał m.in. za rozliczanie otrzymanego dofinansowania i odpowiednie dokumentowanie realizacji umów o dofinansowanie zadań ze środków zewnętrznych wyjaśnili m.in., że podczas prowadzenia postępowań przetargowych wystąpiły przypadki, kiedy

²⁶ Na zadania określone w umowach dotacji wydano 49 742 tys. zł, w tym ze środków dotacji 33 478 tys. zł i dotyczyło to umów nr: 2/PZS/2020 na przebudowę z rozbudową ul. Spacerowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem - Siemianice, Gmina Słupsk; 4/PZS/2020 na budowę oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk - etap II budowa i wyposażenie; 9/PZS/2020 na budowę i rozbudowę dróg gminnych stanowiących ulice: Rzemieślnicza, Brzozowa oraz Miejską w miejscowości Siemianice, Gmina Słupsk; 14/PZS/2021 na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo. Projekty wyłonione metodą konsultacji społecznej mieszkańców miejscowości Redzikowo - Etap I dokumentacja techniczna; 24/PZS/2021 na modernizację szkół podstawowych w miejscowościach: Redzikowo, Jezierzycze, Włynkówko; 28/PZS/2021 na adaptację zespołu pałacowego w Lubuczewie na Centrum Usług Społecznych; 32/PZS/2022 na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Budowa toru rowerowego typu Pumptrack oraz placu do aktywności ruchowej typu Street Workout”; 33/PZS/2022 na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Zagospodarowanie parku oraz Budowa pomostu wraz ze ścieżkami dla ruchu pieszych w miejscowości Redzikowo”; 37/PZS/2022 na budowę przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną i wyposażeniem w miejscowości Wrzeście na terenie Gminy Słupsk; 44/PZS/2023 na zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo; 45/PZS/2023 na dokończenie modernizacji oraz wyposażenie szkół podstawowych w miejscowościach: Redzikowo, Jezierzycze, Włynkówko wraz z modernizacją sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Bierkowie; 46/PZS/2023 na budowę wielofunkcyjnego boiska, toru pumptrack wraz z elementami małej architektury oraz modernizacja boiska trawiastego w miejscowości Włynkówko; 47/PZS/2023 na przebudowę ulicy Leśnej i Kościelnej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscowości Bierkowo - Gmina Słupsk; 49/PZS/2023 na budowę świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w m. Gać na terenie Gminy Słupsk; 55/PZS/2023 na budowę ulicy Leśnej i Łąkowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscowości Wrzeście.

postępowanie unieważniono, ponieważ złożone oferty przekraczały kwotę zabezpieczoną w budżecie na realizację zadania. Sytuacja ta wymuszała ponowne przeprowadzenie procedury przetargowej. Ponadto w ramach jednego projektu realizowanych było kilka inwestycji (modernizacje szkół). Zamówienia były podzielone na części, z których na jedną trzeba było ponownie ogłosić postępowanie. W celu zachowania przejrzystości przesyłanych dokumentów prowadzonych postępowań przetargowych, niezwłocznie wysyłano komplet dokumentacji przetargowej łącznie z kopiami zawartych umów z wykonawcami. Taka praktyka nie budziła zastrzeżeń ze strony Urzędu Wojewódzkiego. Jednocześnie informacje o wszczęciu i rozstrzygnięciu postępowań przetargowych były zamieszczane na stronie internetowej Urzędu.

(akta kontroli str. 20-29, 312-321, 356-365, 395)

W ocenie NIK pomimo powyższych trudności należało zapewnić bieżące informowanie Wojewody o wszczęciu i o rozstrzygnięciu postępowań przetargowych. W § 4 ust. 1 umów dotacji wskazano zdarzenia, w szczególności po zaistnieniu których istniał obowiązek bieżącego, czyli w miarę upływającego czasu, regularnego informowania o nich Wojewody, który odpowiada za realizację i monitorowanie Programu.

2. Gmina dostarczyła Wojewodzie kopie umów z wykonawcami, którzy realizowali cztery zadania w ramach Programu, po terminie 5 dni od dnia ich podpisania (lub otrzymania od wykonawców podpisanych umów), co stanowiło naruszenie § 4 ust. 2 umów dotacji:
 - w przypadku budowy i rozbudowy dróg gminnych stanowiących ulice: Rzemieśniczą, Brzozową oraz Miejską w miejscowości Siemianice, Gmina Słupsk²⁷: kopię umowy podpisanej 21 sierpnia 2020 r. (licząc termin od daty wpływu umowy do Urzędu) przekazano 3 września 2020 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym 8 dni;
 - w przypadku adaptacji zespołu pałacowego w Lubuczewie na Centrum Usług Społecznych²⁸: kopię umowy podpisanej 7 października 2021 r. przekazano 14 października 2021 r. (dwa dni opóźnienia);
 - w przypadku budowy przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną i wyposażeniem w miejscowości Wrzeście na terenie Gminy Słupsk²⁹: kopię umowy podpisanej 29 kwietnia 2022 r. przekazano 19 maja 2022 r. (15 dni opóźnienia);
 - w przypadku zagospodarowania terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo³⁰: kopię umowy podpisanej 30 czerwca 2023 r. przekazano 6 lipca 2023 r. (jeden dzień opóźnienia).

(akta kontroli str. 12-15, 96-279, 855-857)

Wójt oraz inspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych wyjaśnili, że panująca na terenie kraju pandemia Covid-19 uniemożliwiała podpisywanie umów z wykonawcami w wyznaczonym miejscu i czasie. Umowy z wpisaną datą były wysyłane za pośrednictwem Poczty Polskiej, następnie podpisywane przez wykonawcę i odsyłane do Urzędu. W związku z powyższym datą zawarcia umowy była data faktycznego podpisania umowy przez ostatnią ze stron. Ponadto nieobecność pracowników w okresie pandemii i praca zdalna utrudniały i wydłużały termin przekazania dokumentów do Urzędu Wojewódzkiego. Po otrzymaniu podpisanych umów przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za pozyskanie środków zewnętrznych, umowę przesyłano bezzwłocznie. Obecnie część umów jest podpisywana w siedzibie Urzędu, a pozostałe są wysyłane pocztą tradycyjną lub podpisywane elektronicznie.

²⁷ Na realizację zadania wydano 575 tys. zł, w tym ze środków dotacji 403 tys. zł.

²⁸ Na realizację zadania wydano 12 111 tys. zł, w tym ze środków dotacji 9600 tys. zł.

²⁹ Na realizację zadania wydano 6000 tys. zł, w tym ze środków dotacji 3000 tys. zł.

³⁰ Na realizację zadania wydano 2099 tys. zł, w tym ze środków dotacji 1648 tys. zł.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Z ustaleń kontroli NIK wynika bowiem, że pomimo ograniczeń związanych z COVID-19, istniała możliwość terminowego przekazania kopii wskazanych umów Wojewodzie, ponieważ:

- w trzech przypadkach umowy podpisano w siedzibie Urzędu, zatem data podpisania była znana;
 - w przypadku umowy podpisanej poza siedzibą, termin realizacji obowiązku można było obliczyć od daty jej wpływu do Urzędu.
3. Działania informacyjne Gminy dotyczące dofinansowania z budżetu państwa sześciu zadań (z ośmiu objętych badaniem) realizowanych w ramach Programu były prowadzone z naruszeniem przepisów rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych (do przestrzegania których Gmina zobowiązała się również w § 6 ust. 2 umów dotacji). I tak, informacje na stronie internetowej Gminy:
- o realizacji czterech zadań³¹ (w przypadku jednego zadania³² również informacje na Facebook) nie zawierały barwy Rzeczypospolitej Polskiej i wizerunku godła Rzeczypospolitej Polskiej – naruszenie § 7 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia;
 - o realizacji trzech zadań³³ (w przypadku dwóch zadań³⁴ również informacje na Facebook) nie zawierały całkowitej wartości zadania – naruszenie § 7 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia;
 - dotyczące sześciu zadań³⁵ zostały zamieszczone w sekcji „Aktualności”, zamiast w zakładce lub podstronie przeznaczony specjalnie dla zadań realizowanych z budżetu państwa, z możliwym dostępem ze strony głównej – naruszenie § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Osoby odpowiedzialne za realizację obowiązków informacyjnych, tj. Wójt oraz inspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych w Urzędzie wyjaśniły m.in., że na stronie internetowej Gminy oraz portalach społecznościowych były zamieszczane informacje o otrzymaniu dofinansowania, rozpoczęciu i zakończeniu realizacji zadań współfinansowanych ze środków Programu. Była też utworzona zakładka poświęcona inwestycjom współfinansowanym z budżetu Państwa), ale omyłkowo nie umieszczono tam informacji o inwestycjach realizowanych w ramach Programu.

³¹ Modernizacja szkół podstawowych w miejscowościach: Redzikowo, Jezierzycze, Globino, Włynkówko; Adaptacja zespołu pałacowego w Lubuczewie na Centrum Usług Społecznych; Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo; Budowa świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w m. Gać na terenie Gminy Słupsk (łącznie wydatki ze środków dotacji na ww. zadania do 31 grudnia 2023 r. wyniosły 14 423,0 tys. zł).

³² Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Budowa toru rowerowego typu Pumptrack oraz placu do aktywności ruchowej typu Street Workout”.

³³ Budowa oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk - etap II budowa i wyposażenie; Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo; Budowa świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w m. Gać na terenie Gminy Słupsk (łącznie wydatki ze środków dotacji na ww. zadania do 31 grudnia 2023 r. wyniosły 6230,1 tys. zł).

³⁴ Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo; Budowa świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w m. Gać na terenie Gminy Słupsk.

³⁵ Budowa oraz wyposażenie przedszkola z oddziałami wczesnoszkolnymi w miejscowości Włynkówko na terenie Gminy Słupsk - etap II budowa i wyposażenie – obowiązek publikacji informacji w nakazanej formie na stronie internetowej beneficjenta po wejściu w życie rozporządzenia dla zadań rozpoczętych wcześniej, a dofinansowanych w kwocie 2,5 mln zł i większej; Modernizacja szkół podstawowych w miejscowościach: Redzikowo, Jezierzycze, Globino, Włynkówko; Adaptacja zespołu pałacowego w Lubuczewie na Centrum Usług Społecznych; Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez budowę Pumptrack, placu street workout, miasteczka rowerowego, zagospodarowanie stawu oraz parku w miejscowości Redzikowo - etap II Realizacja zadań wyłonionych metodą konsultacji społecznych mieszkańców miejscowości Redzikowo - „Budowa toru rowerowego typu Pumptrack oraz placu do aktywności ruchowej typu Street Workout”; Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Bierkowo; Budowa świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w m. Gać na terenie Gminy Słupsk (łącznie wydatki ze środków dotacji na ww. zadania do 31 grudnia 2023 r. wyniosły 17 860,2 tys. zł).

W wyniku kontroli NIK:

- informacje o 20 dotowanych zadaniach zostały opublikowane na portalach internetowych Gminy www.gminaslupsk.pl oraz www.gminaredzikowo.pl. Informacje o zadaniach w ramach Programu umieszczono w zakładce/podstronie przeznaczony specjalnie dla zadań finansowanych z budżetu państwa, gdzie zakładka/podstrona dostępna była bezpośrednio z poziomu odpowiednio: strony głównej oraz poziomu strony pn. „Strefa mieszkańca”,
- informacje o 11 dotowanych zadaniach zostały opublikowane w prowadzonym przez Urząd profilu na internetowym serwisie społecznościowym Facebook, w sekcji ogłoszeń wyróżnionych.

Zamieszczone informacje zawierały wszystkie wymagane elementy określone w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych.

(akta kontroli str. 796-808)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga	NIK zwraca uwagę, że uchybienie przez Gminę obowiązkom informowania o przyznanych dotacjach albo wykonywaniu ich niezgodnie z rozporządzeniem w sprawie działań informacyjnych może skutkować naliczeniem kar umownych wynikających z § 6 ust. 4 umów dotacji.
Wnioski	1. Udzielanie Wojewodzie na bieżąco informacji o: wszczęciu postępowań przetargowych związanych bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji na zadania w ramach Programu, o rozstrzygnięciu ww. postępowań (wyborze wykonawców) oraz o terminach i warunkach zawartych umów.2. Terminowe przekazywanie Wojewodzie kopii umów z wykonawcami, którzy realizują zadania w ramach Programu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 22 kwietnia 2024 r.

Kontrolerzy
Krzysztof Langa
specjalista kontroli państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor
z up. Dariusz Jurczuk
p.o. Wicedyrektor

/-/

Piotr Arendt
główny specjalista kontroli państwowej

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Dyrektor
z up. Dariusz Jurczuk
p.o. Wicedyrektor
/podpisano elektronicznie
w dniu 10 czerwca 2024 r./